

RAAP België – Rapport 704

Archeologienota met beperkte samenstelling

De Teut te Zonhoven

Archeologisch Vooronderzoek

Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek – 2021E298

Colofon

Titel: Archeologienota met beperkte samenstelling De Teut te Zonhoven (Archeologisch Vooronderzoek)

Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek – 2021E298

Versie: 08-06-2021

Auteur(s): I. Depaepe

Projectleider: N. Vanholme

Raaproject: ZODT01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België BV, Begoniastraat 13, 9810 Eke

Bevoegd gezag: Agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV

Begoniastraat 13

9810 Eke

Telefoon 09/311 56 20

E-mail: raap@raap.be

Website: www.raap.be

© RAAP België BV, 2021

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Gemotiveerd advies – geen vervolg	4
1.1 Samenvatting van het vooronderzoek	4
1.2 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	5
1.3 Impactbepaling en afweging verder onderzoek.....	5
2 Programma van maatregelen	7
3 Bibliografie.....	8

1 Gemotiveerd advies – geen vervolg

1.1 Samenvatting van het vooronderzoek

RAAP België voerde een archeologisch vooronderzoek uit in het plangebied De Teut te Zonhoven. Dit gebeurde in functie van het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor de heraanleg binnen en rond het beschermd natuureservaat de Teut. De werken betreffen het terug herstellen van het oorspronkelijk maaiveld, dempen van weekendvijvers en een erosiegeul, en het herstel van een landduin die wegens zandwinning werd afgegraven.

Het archeologisch vooronderzoek had tot doel na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. Er zijn gegevens verzameld over de aardkundige, archeologische en historische context van het plangebied. Op basis daarvan is een archeologische verwachting opgesteld en is nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed. Deze onderzoekstappen hebben geleid tot een advies.

De Code van Goede Praktijk stelt drie criteria waarbij een dossier in aanmerking komt voor een archeologienota met beperkte samenstelling¹. In het geval van dit dossier gelden de laatste twee criteria: 2) de toekomstige werken zullen met absolute zekerheid geen verstoring veroorzaken aan de oorspronkelijke bodem, en dus het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed, aangezien deze binnen bestaande verstoringen of bestaand gabarit zijn gelokaliseerd, of herstel van het oorspronkelijk maaiveld zonder diepere ingrepen inhouden, en 3) de zeer beperkte geplande werken buiten bestaand gabarit of bestaande verstoringen zijn zodanig klein in oppervlakte dat er met zekerheid kan gezegd worden dat verder onderzoek niet zou leiden tot nuttige kenniswinst. Hierdoor is een **archeologienota met beperkte samenstelling** van toepassing.

De geplande bodemingrepen zijn in twee groepen onder te verdelen: ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen en ingrepen buiten dergelijke zones. De ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen zullen geen impact hebben op de oorspronkelijke bodem, en dus eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. De overige ingrepen, i.e. de plaatsing van het uitkijkplatform, de aanleg van een draaicirkel voor vrachtwagens en de constructie van de onderwaterrand, zullen beperkte dimensies aannemen. De kans dat zich hier (*in situ*) archeologische resten bevinden, en deze ruimtelijk geïnterpreteerd kunnen worden, is zeer klein tot onbestaande.

Op basis van het onderzoek blijkt dat de geplande ingrepen geen impact zullen hebben op potentieel archeologische vindplaatsen of kenniswinst opleveren. Er worden **geen verdere maatregelen geadviseerd**.

¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2018, p.108

1.2 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

De Code van Goede Praktijk stelt drie criteria waarbij een dossier in aanmerking komt voor een archeologienota met beperkte samenstelling². In het geval van dit dossier gelden de laatste twee criteria: 2) de toekomstige werken zullen met absolute zekerheid geen verstoring veroorzaken aan de oorspronkelijke bodem, en dus het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed, aangezien deze binnen bestaande verstoringen of bestaand gabarit zijn gelokaliseerd, of herstel van het oorspronkelijk maaiveld zonder diepere ingrepen inhouden, en 3) de zeer beperkte geplande werken buiten bestaand gabarit of bestaande verstoringen zijn zodanig klein in oppervlakte dat er met zekerheid kan gezegd worden dat verder onderzoek niet zou leiden tot nuttige kenniswinst. Hierdoor is een **archeologienota met beperkte samenstelling** van toepassing.

Aangezien dit een archeologienota met beperkte samenstelling is, is het bureauonderzoek slechts opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Beperkte topografische situering*
- *Verstoringshistoriek*
- *Impact van de geplande bodemingrepen en afweging verder onderzoek*
- *Synthese en beantwoorden van de onderzoeksvragen*

1.3 Impactbepaling en afweging verder onderzoek

De geplande bodemingrepen zijn in twee groepen onder te verdelen: ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen en ingrepen buiten dergelijke zones.

De eerste groep omvat de ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen:

- de aanleg van het veerooster: 0,5 m diep binnen bestaande gabarit (11,6 m²)
- de aanleg van een carterbreker op negen locaties: 0,4 m diep binnen bestaande gabarit (1 m² per locatie)
- verhardten bestaande weg: 0,35 m diep binnen bestaande gabarit (1040 m²)
- versterken bestaande dijk: herstel tot een breedte van 4 m (127 m²), er worden rijplaten voorzien om spoorvorming te voorkomen
- duinherstel: maximale ophoging van 4,5 en 3,2 m (2755 en 844 m²), geen afgraving, er worden rijplaten voorzien om spoorvorming te voorkomen tijdens het herstel
- dempen van erosiegeul: opvulling van 0,4 tot 1,1 m
- ontginning van zand uit oude zandstockageplaats voor het dempen van erosiegeul: maximaal 0,5 m binnen oude ophoging (max. 325 m²)
- verontdiepen van een vijver: opvulling van maximaal 1 m (1700 m²)

² AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2018, p.108

- dempen weekendvijver: opvulling ca. 1 m (1445 m²)

Deze ingrepen zullen geen impact hebben op de oorspronkelijke bodem, en dus eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Daarbij dient vermeld te worden dat de vijvers binnen het plangebied niet de historische vijvers uit de landschappelijk geheel betreffen. De vijver in locatie 17 is aangelegd tussen 1969 en 1971, de aanleg van de weekendvijver uit locatie 20 dateert tussen 1971 en (ten vroegste) 1979.

De overige ingrepen vallen onder de tweede groep, en houden in:

- de plaatsing van het uitkijkplatform: 34 steunpalen van 12x12 cm worden plaatselijk maximaal 1 m diep in de grond verankerd (26, 3 m²)
- de aanleg van een draaicirkel voor vrachtwagens: halfverharding met een maximale diepte van ca. 0,4 m die deels buiten bestaand gabarit wordt voorzien (ca. 135 m²)
- de constructie van de onderwaterrand in een bestaand ven: maximaal 0,1 m onder het waterniveau aangebracht (58 m²)

Deze geplande werken zullen dus beperkte dimensies aannemen. De kans dat zich hier (*in situ*) archeologische resten bevinden, en deze ruimtelijk geïnterpreteerd kunnen worden, is zeer klein tot onbestaande.

Op basis van het onderzoek blijkt dat de geplande ingrepen geen impact zullen hebben op potentieel archeologische vindplaatsen of kenniswinst opleveren. Er worden geen verdere maatregelen geadviseerd.

2 Programma van maatregelen

Er wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

Wel blijft de meldingsplicht gelden bij toevalsvondsten (ofwel de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013). Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.

3 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (2018) CODE VAN GOEDE PRAKTIJK VOOR DE UITVOERING VAN EN RAPPORTERING OVER ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK EN ARCHEOLOGISCHE OPGRAVINGEN EN HET GEBRUIK VAN METAALDETECTOREN (versie 3.0). Vlaamse Overheid.